



Sivistyslautakunta

Aika 22.08.2024 klo 17:00 - 20:01

Paikka Nurmijärven pääkirjasto

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 46	Kehitys- ja keskusteluasiat	4
§ 47	Sivistys- ja hyvinvointitoimialan osavuosisikatsaus ajalta 1.1.-30.6.2024 (sivltk)	5
§ 48	Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyen	7
§ 49	Valtuustoaloite 13.3.2024 kännykkävapaasta Nurmijärvestä koulujen oppitunneilla	11
§ 50	Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin	15
§ 51	Ilmoitusasiat	17

**Osallistujat**

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Korhonen Virpi, KESK	puheenjohtaja	
	Pasanen Sanna, VIHR	varapuheenjohtaja	
	Ahonen Seppo, KOK	jäsen	
	Aittakallio Minna, KOK	jäsen	
	Alanne Tomi, PS	jäsen	
	Fager-Jokisalo Janine, SDP	jäsen	
	Jansson Siv, RKP	jäsen	
	Lappalainen Mira, PS	jäsen	
	Ollila Veikko, VAS	jäsen	
	Rantakulma Kalle, KESK	jäsen	
	Suhonen Otto, KESK	jäsen	
	Niinimäki Leni, VIHR	kunnanhallituksen edustaja	
	Palsala Valtteri	nuorisovaltuuston edustaja	
	Hirvonen Tiina	esittelijä	
	Viljamaa Marja	pöytäkirjanpitäjä	
Luostarinen Kati	asiantuntija		
Kokko Marianna	asiantuntija		
Muu	Mäkinen Marjaana	asiantuntija	asiantuntijana 22 §:ään liittyen, poistui klo 18:00
	Nordgren Tiina	asiantuntija	asiantuntijana 22 §:ään liittyen, poistui klo 18:00
	Taipale Janne	asiantuntija	asiantuntijana 22 §:ään liittyen, poistui klo 17:19

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mira Lappalainen ja Veikko Ollila.

Käsitellyt asiat

46 - 51

Allekirjoitukset

Virpi Korhonen
puheenjohtaja

Marja Viljamaa
pöytäkirjanpitäjä



Mira Lappalainen
pöytäkirjantarkastaja

Veikko Ollila
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 30.8.2024.



Kehitys- ja keskusteluasiat

Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 46

- Perusopetuksen oppilaaksiotto
 - Aluerehtrit selostivat muilla kuin lukituilla oppilaaksiottoalueilla (nk. avoimilla alueilla) asuvien oppilaiden lähikoulun määrittämisestä
- Selvitys päiväkodin pihojen liikuntaedellytysten lisäämisestä ja luonnonmukaistamisesta
 - Varhaiskasvatuspäällikkö selosti asiaa
- Talousarvion 2025 valmistelu
 - sivistysjohtaja ja tulosaluepäälliköt selostivat valmistelua sivistys- ja hyvinvointitoimialalla
- Otto-oikeusohje



Sivistys- ja hyvinvointitoimialan osavuosikatsaus ajalta 1.1.-30.6.2024 (sivltk)

Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 47
384/02.02.01/2024

Vuoden 2024 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnan, kunnan liikelaitosten ja tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsauksissa neljännesvuosittain. Viimeinen raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Osavuosikatsauksissa kunnan toimialat ja liikelaitokset raportoivat käyttötalouden ja investointien toteutumisesta. Osavuosikatsauksissa annetaan myös tilinpäätösennuste. Toisen osavuosikatsauksen (1.1.-30.6.2024) ja tilinpäätöksen yhteydessä raportoidaan kuntastrategiasta johdettujen sitovien vuositavoitteiden toteutuminen ja kestävä kasvun (NUUKA) -ohjelman toteuma-arvio. Tilinpäätöksessä raportoidaan lisäksi kuntastrategian seurannan mittarit.

Talousarvion muutosehdotukset perusteluineen esitellään pääsääntöisesti valtuustolle raportoitavien osavuosikatsausten yhteydessä.

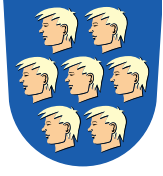
Talous- ja strategiapalvelut ohjeistavat kunnan toimialoja, liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä osavuosikatsausten tarkemmasta sisällöstä ja aikataulutuksesta talousarviovuoden aikana.

Osavuosikatsaus II (OVK II) annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle ajalta 1.1.-30.6.2024. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan organisaatorakenteessa sivistyslautakunnan vastuualuetta ovat koulutuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut sekä hallinto- ja talouspalvelut. Hyvinvointilautakunnan vastuualuetta ovat kirjasto- ja kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut sekä liikunta- ja hyvinvointipalvelut. Lisäksi hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueelle sijoittuva kotoutumispalvelujen yksikkö kuuluu hyvinvointilautakunnan vastuualueeseen.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimintakate oli kesäkuun lopussa 48 prosenttia. Henkilöstökuluista puuttuvat lomarahat, jotka on kirjattu kuluihin heinäkuussa. Tilinpäätösennusteessa arvioidaan toimialan toimintakatteen alittuvan 538 000 euroa. Tilinpäätösennusteessa on huomioitu määrärahasiirtoesitys, jossa hallinto- ja talouspalveluiden henkilöstökuluista esitetään siirrettäväksi 139 500 euroa konsernipalveluihin. Siirto johtuu henkilöstö- ja talousasiantuntijoiden siirtymisestä konsernipalveluihin.

Toimintatuottojen arvioidaan ylittyvän 64 000 eurolla. Tilinpäätösennusteessa on tulojen osalta huomioitu kotikuntakorvausten pieneneminen, Sääksin rantakahvilan tulojen poistuminen, hankkeiden tulojen kasvu ja tulkkaukorvausten tuottojen lisääntyminen.

Toimintakulujen arvioidaan tilinpäätösennusteessa alittuvan 474 000 euroa. Tilinpäätösennusteessa on huomioitu kulujen osalta Sääksin kustannusten poistuminen, hankkeiden kulujen lisääntyminen, henkilöstö- ja talousasiantuntijoiden palkkarakojen siirto konsernipalveluihin, tulkkaukulujen nousu, kotihoidon tuen ja palvelusetelin kustannusten pieneneminen sekä kotikuntakorvauskulujen väheneminen.



Tulosalueista varhaiskasvatuspalveluja lukuun ottamatta muiden toimintakatteen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Varhaiskasvatuspalvelujen toimintakatteen arvioidaan tilinpäätösennusteessa alittuvan 453 000 euroa.

Muutosesitys määrärahoihin

Hallinto- ja talouspalveluiden henkilöstökuluista esitetään siirrettäväksi 139 500 euroa konsernipalveluihin. Siirto johtuu henkilöstö- ja talousasiantuntijoiden siirtymisestä konsernipalveluihin.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan osavuosisikatsaus ajalta 1.1.-30.6.2024 on liitteenä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle liitteen mukaisen osavuosisikatsauksen ajalta 1.1. – 30.6.2024 alaisensa toiminnan osalta.

Määrärahamuutoksena esitetään siirrettäväksi hallinto- ja talouspalveluiden henkilöstökuluista 139 500 euroa konsernipalveluihin.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, puh. 040 317 4410
Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Numero Otsikko

Liite1 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan osavuosisikatsaus 1.1.-30.6.2024



Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyen

Valtuusto 13.12.2023 § 90

Valtuuston kokouksessa jätettiin yksi valtuustoaloite. Otto Suhonen (kesk.), Mira Lappalainen (Peruss.) ja Sanna Pasanen (Vihr.) ja sekä 23 allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessa, että varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvossa huomioitaisiin jatkossa yksityisen päiväkodin tarjoaman palvelun laatumittarit. Mittarina tulisi olla ainakin koulutukseltaan pätevien varhaiskasvatuksen opettajien osuus.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

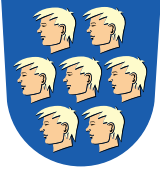
Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 48
1498/00.02.00.02/2023

Valtuutetut Otto Suhonen, Mira Lappalainen ja Sanna Pasanen sekä 22 muuta allekirjoittajaa jättivät 13.12.2023 valtuustoaloitteen, jonka mukaisesti Nurmijärven kunnan tulee selvittää laatumittareiden käyttöönotto osaksi yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon laskentaperusteita.

Valtuustoaloitteen mukaan Nurmijärvellä varhaiskasvatuksesta merkittävän osuuden järjestävät yksityiset palveluntuottajat. Nurmijärven kuntastrategian mukaan kunta varmistaa ”laadukkaat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön avulla”. Valtuustoaloitteen mukaan on strategian tavoitteen toteutumiseen kiinnitettävä yhä enemmän huomiota myös yksityisen palvelutuotannon osalta.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvossa huomioitaisiin jatkossa yksityisen päiväkodin tarjoaman palvelun laatumittarit. Näin voitaisiin kannustaa palveluntarjoajia panostamaan henkilöstön rekrytointiin, kiinnittämään huomiota houkuttelevuuteensa työnantajana ja kehittämään varhaiskasvatuksen laatua.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että jatkossa kunnan palvelusetelin arvon laskennassa jokin osuus setelin arvosta määräytyisi kyseisen päiväkodin varhaiskasvatuksen laatumittareiden perusteella. Valtuustoaloitteessa esitetään, että valmistelussa etsitään kelpoisten työntekijöiden määrän lisäksi muita mittareita laadun tarkastelemiseksi. Lisäksi valittujen mittareiden tulisi olla mitattavissa säännöllisesti ja vertailukelpoisesti ensisijaisesti päiväkotikohtaisesti, toissijaisesti palveluntuottajakohtaisesti.



Valtuusto	§ 90	13.12.2023
Sivistyslautakunta	§ 48	22.08.2024

Taustatietoja varhaiskasvatuksen palvelusetelistä

Kunta voi järjestää varhaiskasvatuslain 10 a §:n mukaan varhaiskasvatuspalveluita mm. antamalla palvelunkäyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukaisen palvelusetelin. Kunta sitoutuu tällöin maksamaan palvelun käyttäjän palvelujen tuottajalta hankkimat palvelut setelin arvoon asti. Kunta asettaa palvelusetelin arvon ja hyväksyy yksityiset palvelusetelipalvelun tuottajat järjestelmän piiriin.

Palvelusetelin käyttöön sisältyy asiakkaan oma valinnanvapaus. Asiakkaalla on oikeus valita kunnan hyväksymistä tuottajista se palveluntuottaja, jonka palveluita hän haluaa ao. palvelussa käyttää. Palveluntuottajaksi voidaan valita toimija, jotka täyttävät palvelusetelistä annetun lain 5 §:n mukaiset edellytykset. Asiakkaalla on myös oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

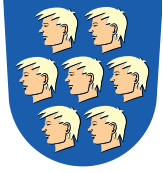
Kunnat myöntävät sekä tasasuuruisia että tulosidonnaisia palveluseteleitä. Yleensä setelin arvosta vähennetään laskennallinen perheen omavastuuosuus ("asiaksmaksu"). Kyseinen toimintamalli on käytössä myös Nurmijärvellä sivistyslautakunnan hyväksymän varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan mukaisesti. Tulosidonnaisen palvelusetelin arvo vaihtelee huoltajien tulojen mukaan. Tulosidonnaisen palvelusetelin osalta kunnat pyrkivät siihen, että huoltajien maksettavaksi jäävä omavastuuosuus noudattelsi vastaavaa maksua kuin kunta perisi varhaiskasvatuksesta, mikäli lapsi olisi kunnan toteuttamassa varhaiskasvatuksessa. Tulosidonnaisuudella pyritään siihen, että palvelusetelin valintaa ei merkittävästi rajoittaisi perheen tulotaso, vaihtoehto olisi yhdenvertainen kaikille perheille. Tulosidonnainen palveluseteli riippuu huoltajien tuloista ja mahdollisista muista lisäkertoimista lapsen iän ja tuen tarpeen mukaisesti. (Selvitys kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisistä ja niiden maksatusperusteista sekä palvelusetelistä 2024, Kuntaliitto.)

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittely perustuu Nurmijärvellä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisiin tulo- ja periaatteisiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 5 §:n kohdan viisi mukaan palveluntuottajan tulee täyttää "kunnan erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai kunnan olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset". Nämä kunnan erikseen asettamat vaatimukset määritellään palvelusetelin sääntökirjassa. Mikäli palveluntuottaja ei täytä sääntökirjassa määriteltyjä ehtoja, tuottaja ei voi toimia palvelusetelitoimijana. Sääntökirjoissa olevat vaatimukset ovat kuntakohtaisesti päätettyjä.

Sivitys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Nurmijärvellä käytössä olevan tulosidonnaisen palvelusetelin arvoon vaikuttaa huoltajien ja palveluntuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovittu palveluntarve. Palvelusetelin enimmäisarvosta vähennetään asiakkaalle asiakasmaksulain mukainen tulotietoihin perustuva asiakasmaksu ja jäljelle jäävä summa on asiakkaan palvelusetelin arvo. Palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, lapsen varhaiskasvatusajan, perheen koon ja lapsen kanssa samassa



Valtuusto	§ 90	13.12.2023
Sivistyslautakunta	§ 48	22.08.2024

taloudessa asuvien tulojen mukaan. Nurmijärvellä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa asiakasmaksulain mukaisesti käytössä oleva sisaralennus koskee myös palvelusetelistä tehtävää päätöstä. Huoltajilla on ilmoitusvelvollisuus perheensä koskevista muutoksista Nurmijärven kunnalle. Väärin perustein maksettu palveluseteliarvo peritään tarvittaessa takaisin.

Tulosidonnaisesta palvelusetelistä tehdään viranhaltijapäätös, joka osoitetaan asiakkaalle. Päätös on henkilökohtainen, kyseisen lapsen varhaiskasvatuksen tarpeeseen osoitettu.

Palvelusetelijärjestelmä on suunniteltu huomioimaan perheiden yksilölliset olosuhteet ja tarpeet. Laatumittareiden käyttö saattaisi johtaa tilanteisiin, joissa palvelusetelin arvo ei enää toteudu perheiden taloudellisten tilanteiden tai lasten tarpeiden mukaisesti, mikä osaltaan heikentäisi järjestelmän oikeudenmukaisuutta.

Mikäli laatumittarit otettaisiin käyttöön yksityisten palveluntuottajien laadun arvioinnissa, laatumittarit tulisi ottaa käyttöön samanaikaisesti koko kunnan varhaiskasvatuspalvelut kattaen Kuntaliitolta pyydetyn kannanoton mukaisesti. Palvelusetelipäiväkotien lisäksi laatumittarit tulisi ottaa käyttöön myös muussa yksityisessä ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Laatumittareiden luotettava ja tasapuolinen soveltaminen vaatisi laajaa seuranta- ja arviointia. Tämä todennäköisesti kasvattaisi merkittävästi hallinnollista työtä sekä kunnalle että yksityisille palveluntuottajille mahdollisesti ilman hyötyä palvelun käyttäjälle.

Kunnan velvollisuus ja tehtävä on ohjata, neuvoa sekä valvoa yksityisten palveluntuottajien varhaiskasvatuspalveluiden järjestämistä. Nurmijärvellä tarkistetaan sivistyslautakunnan päätöksellä vuosittain palvelusetelisääntökirja, johon kirjataan sekä päivitetään yksityisten palveluntuottajien varhaiskasvatuspalveluiden laatua määrittelevät tekijät. Sivistyslautakunnan 13.6.2024 (§42) hyväksymässä varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjassa tarkennetaan 1.8.2024 alkaen seuraavia laatuun vaikuttavia asioita valtuustoaloite huomioiden:

- Mikäli Nurmijärven kunnan tietoon tulee palautteita tai huomautuksia palveluntuottajan toiminnasta tai viranomaisen suorittaman valvonnan yhteydessä havaitaan puutteita varhaiskasvatuksen laadussa, niin kunnalla on oikeus aloittaa huomautus- ja varoitustenmenettely
- Asiakaskyselyiden merkitys laadun kriteerinä (palveluntuottajan sekä kunnan kyselyt ja niiden raportointi sekä edelleen laadun arviointi ja kehittäminen)
- Henkilöstön työolosuhteiden sekä täydennyskoulutukseen liittyvät vaatimukset sekä palveluntuottajan vastuu kelpoisen henkilöstön rekrytoinnista varhaiskasvatuslain mukaisesti
- Tarkennus varhaiskasvatusyksikön aukioloaikoihin
- Palveluntuottajan vastuu lapsen tuen toteuttamisesta sekä sen valvonnasta

Pääministeri Orpon hallitusohjelma sisältää kirjauksen varhaiskasvatuksen palvelusetelilainsäädännön uudistamisesta. Hallitusohjelman mukaan varhaiskasvatuksen palvelusetelitä koskeva lainsäädäntö siirretään opetus- ja kulttuuriministeriöön, kuten varhaiskasvatuslakia uudistettaessa oli tavoitteena. Hallitus haluaa tukea yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytyksiä. Tavoitteena on, että yhä useampi perhe voisi valita erilaisten varhaiskasvatusmuotojen välillä tasapuolisemmin. Opetus- ja kulttuuriministeriö on



Valtuusto	§ 90	13.12.2023
Sivistyslautakunta	§ 48	22.08.2024

käynnistynyt varhaiskasvatuslain muutoksen valmistelun asian osalta. Arvioitu lainvalmistelun esittelyn ajankohta on marraskuussa 2024.

Selvityksen perusteella todetaan valtuustoaloitteeseen liittyen seuraavaa:

- Valtuustoaloitteessa esitetty tavoite varhaiskasvatuksen laadun parantamiseksi on tärkeä ja kannatettava. Nykyisessä, henkilökohtaisiin päätöksiin perustuvassa palvelusetelijärjestelmässä laatumittareiden käyttöönotto palvelusetelin arvoon vaikuttavana tekijänä ei ole toteuttamiskelpoinen ilman, että vaarannetaan järjestelmän perimmäinen oikeudenmukaisuus ja toimivuus.
- Nurmijärven kunta on tarkentanut merkittävästi palvelusetelijärjestelmän laadun valvontaan liittyviä laatukriteerejä 1.8.2024 voimaan astuvassa varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjassa sivistyslautakunnassa 13.6.2024 § 42 tehdyn päätöksen mukaisesti.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistämä valmistelu varhaiskasvatuslain muutoksesta palvelusetelin osalta on keskeneräinen.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko puh. 040 317 2201

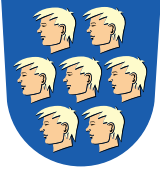
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Numero Otsikko

Liite2 Valtuustoaloite 13.12.2023 Laatumittarit osaksi yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon laskentaperusteita, julkinen



Valtuustoaloite 13.3.2024 kännykkävapaasta Nurmijärvestä koulujen oppitunneilla

Valtuusto 13.03.2024 § 13

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti aloitteen kännykkävapaasta Nurmijärvestä koulujen oppitunneilla.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 49

309/00.02.00.02/2024

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että syksyllä 2024 kokeillaan kaikissa Nurmijärven kouluissa kännykkävapaita oppitunteja samoilla selkeillä ja yhteneväisillä säännöillä. Lisäksi he esittävät, että alakouluissa voisi kokeilla kännykkävapaita päiviä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Oppilaiden oppitunteja häiritsevä kännykän käyttö on puhututtanut jo vuosien ajan. Kännykän käytöllä selitetään mm. keskittymiskyvyn ja sosiaalisten taitojen heikkenemistä sekä oppimistulosten laskua. Huoli puhelimesta nousi myös kevään 2023 hallitusneuvotteluihin: ”Hallitus vahvistaa opettajien ja rehtoreiden toimivaltuuksia puuttua opetusta häiritsevään ja kouluaikana tapahtuvaan toimintaan. Hallitus tekee tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla voidaan nykyistä tehokkaammin rajoittaa esimerkiksi mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana ja näin vahvistaa oppilaiden keskittymistä opetukseen.” hallitusohjelmassa linjataan.

Millaisilla keinoilla koulut voivat tällä hetkellä rajoittaa kännyköiden käyttöä koulupäivän aikana

Nykyinen lainsäädäntö ei mahdollista kännyköiden kouluun tuomisen kieltämistä. Sen sijaan perusopetuslain (628/1998) 36 d §:n mukaan rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Lukiolain (629/1998) 45 §:n mukaan rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta kielletty esine tai aine. Näitä pykäläiä voidaan soveltaa myös kännyköiden häiritsevään käyttöön. Kännyköiden kerääminen häiriötä ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa ei ole mahdollista, eikä kännyköiden ottamista pois voi käyttää rangaistuksena.



Valtuusto

§ 13

13.03.2024

Sivistyslautakunta

§ 49

22.08.2024

Perusopetuslain 29 §:n ja lukiolain 40 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt peruskouluille ja lukioille. Järjestyssäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöissä voidaan antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä.

Opetushallitus julkaisi keväällä 2016 ohjeen järjestyssääntöjen laatimisesta (Ohje 1/012/2016). Ohjeessa on käsitelty myös tietokoneen, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä sekä valokuvan ja videon julkaisemista. Järjestyssäännöissä voidaan määrätä koulun tietokoneiden, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden, internetin ja koulun tietoverkon käytöstä sekä oppilaan omien laitteiden käytöstä oppituntien tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen aikana. Järjestyssäännöissä voidaan todeta hyvien tapojen mukaisesta käyttäytymisestä, kuten toisten huomioon ottamisesta, työ- ja opiskelurauhan edistämisestä ja kunnioittamisesta sekä ohjeiden noudattamisesta.

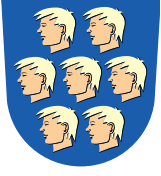
Koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää kännyköiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa niiden käyttöä opetuksen aikana. Oppitunnilla voidaan sallia opetukseen liittyvä käyttö, mutta kännykän opetusta tai oppimista häiritsevä käyttö voidaan kieltää järjestyssäännöissä. Koulu voi järjestyssäännöissä edellyttää, että kännykkä on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Häiriötä aiheuttamattomalla tilalla tarkoitetaan, että laite on esim. oppilaan repussa tai taskussa äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä. Luokassa voi olla myös erillinen kännykkäparkki, mutta sen käyttäminen on oppilaalle vapaaehtoista. Oppilaaseen ei voida kohdistaa kurinpitokeinoja pelkästään siitä syystä, että hän ei laita kännykkää kännykkäparkkiin.

Kännykkäparkin käyttämisen vapaaehtoisuuteen liittyen on ainakin kaksi eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisua:

EOAK/7166/2017 ”Totean, että perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös oppilaiden matkapuhelimia. Kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia oikeutta vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa. Mobiililaitteen epäasialliseen käyttöön koulussa voidaan puuttua vain laissa säädetyillä keinoilla edellä esitetysti. Jos oppilas häiritsee opetusta tai rikkoo koulun järjestystä, eikä tilanteissa ole käytetty opetusta tai oppimista häiritseviä esineitä, voidaan oppilaan käytökseen puuttua esimerkiksi kasvatustieteellisin. Kasvatuksellista toimenpiteistä ja kurinpitokeinoista on säädetty perusopetuslaissa tyhjentävästi. Muita kuin lakiin perustuvia keinoja ei kouluissa saa käyttää.”

EOAK/4941/2019 ”Käytänne, jonka mukaan kännykät ovat oppituntien ajan koulun lokerikossa, voi olla ongelmallinen, mikäli se johtaa sellaiseen virheelliseen menettelyyn, jossa kännykkä otetaan koulun haltuun vastoin oppilaan tahtoa.”

Välitunneilla kännykän käyttöä ei voida kokonaan kieltää, mutta silloinkin koulun tulee puuttua kiusaamiseen sekä häiritsevään tai muuhun epäasialliseen käyttöön. Koulu voi suosittaa, että välitunnilla liikutaan ja tehdään jotain muuta kuin käytetään kännykkää. Toisaalta laitteen käytöllä voidaan myös edistää välituntiliikuntaa. Opetussuunnitelma kannustaa ja velvoittaaakin käyttämään



Valtuusto

§ 13

13.03.2024

Sivistyslautakunta

§ 49

22.08.2024

tietoteknisiä välineitä opetuksessa. Samoin liikunnan lisääminen, niin oppitunneilla kuin välitunneillakin, on opetussuunnitelman tavoitteena.

Jos koulu rajoittaa kännykän käyttöä välitunnilla, tulee sen huolehtia, että oppilaalla on tarvittaessa mahdollisuus esimerkiksi ottaa yhteyttä huoltajaansa tai hoitaa henkilökohtaisia asioitaan, joita ei voi siirtää myöhemmäksi. Yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa sopien kouluissa voi olla käytössä yksi tai useampia välitunteja, jolloin kännykkää saa käyttää ja muina välitunteina laite on laukussa tai muussa sovitussa paikassa. Ohjatun toiminnan, kuten ohjatun liikuntavälitunnin aikana, kännykän käyttöä voidaan rajoittaa.

Miten Nurmijärven kouluissa toimitaan tällä hetkellä

Peruskouluille ja Nurmijärven lukiolle tehdyn kyselyn perusteella kymmenellä peruskoululla 22:sta on järjestyssäännöissä maininta kännykän oppituntien aikaiseen käyttöön liittyen. Näistä kouluista neljä on ylä- tai yhtenäiskouluja. Osalla muista peruskouluista asia on kirjattu järjestyssääntöjen sijaan nk. koulun käytänteisiin tai suosituksiin. Kännykkäparkki on käytössä kuudessa peruskoulussa, ja niissäkin vain osalla opettajista. Lukion järjestyssäännöissä kielletään kännykän viihdekäyttö oppitunneilla tai oppilaitoksen tilaisuuksissa.

Vastausten perusteella kännyköiden häiritsevä käyttö ei ole ongelma tai on enintään vähäinen ongelma alakouluissa ja lukiossa. Sen sijaan yläkoululaisten oppitunteja häiritsevään kännykän käyttöön joudutaan puuttumaan viikoittain.

Mitä oppilaat ja opiskelijat ajattelevat kännykän käytöstä koulupäivän aikana

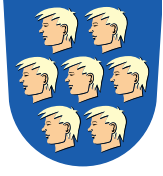
Koulutuspalvelut pyysi kevään 2024 aikana peruskoulujen ja lukion oppilaskuntien hallituksia keskustelemaan oppilaiden ja opiskelijoiden näkemyksistä kännykän käytöstä koulupäivän aikana.

Saatujen vastausten perusteella alakoulujen oppilaat eivät koe, että kännykän häiritsevä käyttö oppitunneilla olisi ongelma. Kännykät pidetään repussa äänettömällä, joten mahdollinen kännykkäkielto ei muuttaisi koulun käytäntöjä. Oppilaiden mielestä on hyvä, että he eivät saa katsoa puhelinta ilman lupaa, koska sen käyttö voisi vaikuttaa tuntityöskentelyyn ja haittaisi keskittymistä opetukseen. Lisäksi oppilaiden mielestä välitunneilla on tarkoitus liikkua, saada raitista ilmaa ja viettää aikaa kavereiden, ei kännykän kanssa.

Myös suurin osa yläkoulujen oppilaista ymmärtää, että kännykän katsominen haittaa opiskelua ja niiden käyttöä on syytä rajoittaa oppitunneilla. Välitunneilla he haluavat käyttää kännykkää ilman rajoitteita. Yläkoululaiset kuitenkin myönsivät, että joskus tulee tilanteita, jolloin tulee houkutus ottaa kännykkä esille kiellosta huolimatta. Lisäksi yläkoululaiset totesivat, että kaikki opettajat eivät valvo kännykän käyttöä oppitunneilla.

Lukion opiskelijakunnan hallitus oli sitä mieltä, että kännykän käytön rajoitteiden lisääminen entuudestaan lukiossa ei ole tarpeellista, koska lukion järjestyssäännöissä kielletään puhelinten käyttö oppitunneilla viihdetarkoituksessa. Opiskelijakunnan hallitus ei ole valtuustoaloitetta vastaan, mutta haluaa, että päätöksenteossa huomioidaan eri kouluasteiden tavoitteet ja tarpeet.

Johtopäätökset



Valtuusto	§ 13	13.03.2024
Sivistyslautakunta	§ 49	22.08.2024

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että kännykkävapaat oppitunnit toteutuvat hyvin tai melko hyvin jo tälläkin hetkellä Nurmijärven peruskouluissa ja lukiossa.

Kuten edellä on todettu, lainsäädäntö ei mahdollista tällä hetkellä kännyköiden ehdotonta kieltämistä kouluissa. Jos kouluista toivotaan nykyistä kännykkävapaampaa oppimisympäristöä, huoltajien osallistaminen ja tuki linjaukselle on olennaista, sillä alle 15-vuotiaan huoltaja päättää, saako lapsi ottaa kännykän mukaan kouluun. Koulussa voidaan laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä kännykän käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti ei ole kyse sopimuksesta. Perusoikeuksista ei voida sopimuksella luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti.

Koulutuspalvelut velvoitti lukuvuoden 2024–2025 alussa kaikkia peruskouluja kirjaamaan järjestyssääntöihinsä seuraavan, kaikille kouluille yhteisen määräyksen kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoittamisesta oppituntien aikana: ”Puhelimen, tietokoneen ja muiden mobiililaitteiden häiritsevä käyttö on kielletty oppitunneilla. Mobiililaitteet pidetään oppituntien aikana äänettömällä, värinättömässä tilassa ja poissa näkyvistä (esim. repussa, pulpetissa, lokerikossa tai omassa kaapissa). Mobiililaitteiden käyttö oppitunneilla on sallittua ainoastaan opettajan luvalla ja opettajan antamien ohjeiden mukaisesti”. Nurmijärven lukion järjestyssäännöissä kielletään jo nykyisellään kännykän käyttö oppitunneilla viihdetarkoituksessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan parhaillaan keinoja, joilla voidaan rajoittaa kännykän käyttöä kouluissa. Opetusministerin mukaan lakiesitys ns. kännykkäkiellosta on tarkoitus antaa eduskunnalle loppuvuodesta 2024. Tästä syystä sivistys- ja hyvinvointitoimialan näkemyksen mukaan on perusteltua odottaa valtakunnallisia linjauksia asiaan liittyen ja tehdä niiden mukaisia päätöksiä kännyköiden käytöstä kouluissa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Numero Otsikko

Liite3 Valtuustoaloite; Aloite kännykkävapaasta Nurmijärvestä.



Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin

Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 50

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Hallintosäännössä voidaan määrätä vastaava oikeus koskemaan myös lautakuntia ja liikelaitoksen johtokuntia.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 37 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei asiaa ole ilmoitettu otettavaksi kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Hallintosäännön 39 §:n 2 momentin mukaan lautakunnan alaisen viranhaltijan on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Hallintosäännön 39 §:n 3 momentin ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle erikseen rajataan seuraavat asiat, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn:

- kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat (pienhankinnat)
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut
- työryhmän asettaminen
- tilakeskuksen päällikön alaisen toimialueen hallinnoimien asuntojen ja toimitilojen vuokrausta ja käyttöoikeuksia koskevat viranhaltijapäätökset.

Otto-oikeutta ei ole seuraavissa asioissa:

- lain tai asetuksen mukaisissa lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevissa asioissa
- yksilöön kohdistuvissa opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioissa
- kuntalain 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirretyissä asioissa, jos asianomaiset kunnat niin sopivat
- henkilöstöä koskevissa päätöksissä lukuun ottamatta vakinaiseen virkaan ottamista koskevat päätökset.

Ilmoitus otto-oikeuden käyttämisestä on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Viranhaltijapäätösten osalta määräaika lasketaan päätöksen tai pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään julkaisemalla pöytäkirja tai viranhaltijapäätös luottamushenkilöiden tietoverkossa.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Ottomenettelyyn on ilmoitettu 13.6.–15.8.2024 liitteessä mainitut viranhaltijapäätökset.

**Esittelijä**

Sivistysjohtaja

Eesitys

Lautakunta päättää merkitä ne viranhaltijoiden päätökset tiedoksi, joiden osalta ei ole käytetty otto-oikeutta määräaikaan mennessä ja todeta, ettei lautakunta käytä otto-oikeuttaan niiden päätösten osalta, joissa oikaisuvaatimusaika on voimassa.

Valmistelija

Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Asian käsittely

Esittelijä toi tiedoksi 13.6.–21.8.2024 ottomenettelyyn ilmoitetut päätökset, ja esitti, että lautakunta päättää merkitä ne viranhaltijoiden päätökset tiedoksi, joiden osalta ei ole käytetty otto-oikeutta määräaikaan mennessä ja todeta, ettei lautakunta käytä otto-oikeuttaan niiden päätösten osalta, joissa oikaisuvaatimusaika on voimassa.

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.

Liitteet

Numero Otsikko

Liite4 Viranhaltijapäätökset 13.6. - 21.8.2024



Ilmoitusasiat

Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 51

- Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä 94 000 euron valtionavustus Suomi liikkeelle-ohjelman Liikkuva koulu Move! -kehittämisyavustukset määrärahasta Hyvää liikkeellä -toimintaan (ESAVI/17555/2024)
 - avustuksen käyttöaika 1.8.2024 – 30.6.2025
- Lautakunnan vuosikello 2024 on päivitetty, tallennettu luottamushenkilöiden tietoverkkoon (CloudMeeting)

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

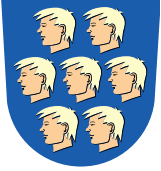
Merkittään tiedoksi.

Valmistelija

Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Päätös

Merkittiin tiedoksi.



Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 46, § 47, § 48, § 49, § 50, § 51

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhI 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).